

ПРАЛЕТАРЫЙ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

БЕЛАРУСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМСАМОЛЬСКАГА І ПРАФСАЮЗНЫХ КАМІТЭТАЎ
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОўНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕЊІНА

ГАЗЕТА УЗНАГОРОДЖАНА
ГАНАРОВАЙ ГРАМАТАЙ
ВЯРХОўНАГА САВЕТА БССР

1984
19

КРАСАВІКА

ЧАЦВЕР

№ 14 [1427]

Выходзіць раз
у тыдзень

Выдаецца з 1922 года.

● ВУЧОБА—ГАЛОўНАЯ ПРАЦА СТУДЭНТА ●

40-ГОДДЗЮ

ВЫЗВАЛЕННЯ БЕЛАРУСІ

ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў прысвечаны адкрыты прагляд літаратуры «Подзвігу народа жыць у вяках», арганізаваны бібліятэкай універсітэта. Тут змешчаны кнігі, якія раскажваюць пра барацьбу беларускага народа з нямецка-фашысцкімі акупантамі, пра нялёгкі шлях да Перамогі. На праглядзе прадстаўлена каля 300 экзэмпляраў кніг.

Ф. МІРУШЧАНКА.

НА РАСШЫРАНЫМ

ПАСЯДЖЭННІ

бюро парткома універсітэта разгледжана пытанне аб рабоце дэканата, партыйных і грамадскіх арганізацый механіка-матэматычнага факультэта па ўдасканаленню ваенна-патрыятычнага і інтэрнацыянальнага выхавання студэнцкай моладзі, абмеркавана выкананне мерапрыемстваў, прысвечаных 40-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

На пасяджэнні намечаны таксама мерапрыемствы па паляпшэнню прафілактыкі правапарушэнняў у калектывах падраздзяленняў універсітэта.

З. АЛЯКСАНДРАВА.

ЗАПРАШАЕМ НАВЕДАЦЬ

магазин № 19 «Метадычная кніга». Сюды паступілі тэматычныя планы выдавецтваў «Асвета» і «Народная асвета» на 1985 год. Вы можаце аформіць папярэдні заказ на неабходную літаратуру.

Магазін пачаў таксама прыём падпіскі на вузаспецыяльныя выданні па плану «Педгагіка» на 1985 год.

Г. ЧУДЗЯНКОВА.

ПРАЦЯГВАЕЦЦА

ПАЛІТЗАЛІК

у камсамольскіх арганізацыях універсітэта, які праводзіцца напярэдадні 114-й гадавіны з дня нараджэння У. І. Ляўіна. Ён з'яўляецца важным этапам падрыхтоўкі да грамадска-палітычнай атэстацыі, будзе садзейнічаць павышэнню ўзроўню палітычных ведаў студэнтаў, дапаможа больш паслядоўнаму выкананню асабістага комплекснага плана.

Для правядзення палітзаліку створаны камісіі, у якія ўваходзяць выкладчыкі грамадскіх навук, куратары, прадстаўнікі факультэцкіх партыйных арганізацый, камітэта камсамола і камсоргі.

А. ВІННІНЧУК.

● СПРАВЫ КАМСАМОЛЬСКІЯ ●

НА ВАСТРЫНІ КЛОПАТАЎ

НЯДАўНА адбыўся III пленум камітэта камсамола універсітэта. На ім разгледжана пытанне «Аб рабоце камсамольскіх арганізацый факультэта радыёфізікі і электронікі і факультэта журналістыкі па выкананню рашэнняў чэрвеньскага (1983 г.) Пленума ЦК КПСС і задачах камсамольскай арганізацыі універсітэта па далейшаму ўдасканаленню ідэалагічнай, палітыка-выхаваўчай работы, якія вынікаюць з прамовы Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша К. У. Чарненкі на лютаскім (1984 г.) Пленуме ЦК КПСС».

ПЛЕНУМ адкрыў сакратар камітэта камсамола А. Казулін. У прэзідыуме пленума — інструктар ЦК КПБ А. П. Кандыба, сакратар парткома універсітэта М. І. Дзямчук, прарэктар А. В. Шарапа, інструктар ЦК ЛКСМБ А. Грыдзюшка, першы сакратар Маскоўскага РК ЛКСМБ г. Мінска А. Саламаха, члены бюро камітэта камсамола універсітэта.

З дакладам выступіла намеснік сакратара камітэта камсамола па ідэалагічнай рабоце А. Нежавец. Яна адзначыла, што чэрвеньскі (1983 г.) Пленум ЦК КПСС паставіў перад савецкім народам канкрэтныя задачы ўдасканалення ідэалагічнай работы ў сучасных умовах.

На факультэтах радыёфізікі і электронікі і журналістыкі ў апошнія гады ўзрастае паспяховасць, створаны і працуюць вучэбна-выхаваўчыя камісіі. Вынікі сесій, падрыхтоўка да іх абмяркоўваюцца на камсамольскіх сходах. Вывучэнне і прапаганда рашэнняў XXVI з'езда КПСС, Пленумаў ЦК КПСС, XIX з'езда ВЛКСМ арганізаваны на сходах у групах, на палітінфармацыях і семінарскіх занятках па грамадскіх навук. На факультэце радыёфізікі і электронікі ўведзены адзіны палітдзень — аўторак.

Камітэт камсамола факультэта радыёфізікі і электронікі часта запрашае выкладчыкаў грамадскіх дысцыплін з ІПК, якія чытаюць лекцыі па маральных і прававых праблемах, пытаннях сям'і і шлюбу і г. д. 53 студэнты факультэта займаюцца на факультэце грамадскіх прафесій.

14 студэнтаў-радыёфізікаў і толькі адзін студэнт журфака ўдзельнічаюць у калек-

тывах мастацкай самадзейнасці універсітэта. На факультэце радыёфізікі створаны музычны клуб, ствараецца кінафотаклуб. На журфаку з гэтага года працуе танцавальны калектыў «Чабарок», функцыянуюць хор і тэатр мініяцю.

Камсамольскія арганізацыі факультэтаў удзельнічаюць ва Усесаюзным паходзе моладзі па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа. У ходзе месячніка абаронна-масавай работы камітэт камсамола факультэта радыёфізікі і электронікі стаў ініцыятарам правядзення спаборніцтваў паміж факультэтамі па ваеннаму дваяборству.

Вялікую работу вядзе камітэт камсамола журфака па інтэрнацыянальнаму выхаванню моладзі (адказная Ж. Жмайлік). На факультэтах значную работу праводзяць педдагігічныя і апэратыўныя атрады.

Штогод факультэт журналістыкі фарміруе 2 студэнцкія будаўнічыя атрады, факультэт радыёфізікі і электронікі — 11. Студэнты журфака працуюць спецыяльнымі карэспандэнтамі газеты «Знамя юности» на студэнцескай стройке». На факультэце радыёфізікі і электронікі два гады запар працавалі камуністычныя СБА, факультэт рэгулярна займае прызавыя месцы ў сацыялістычным спаборніцтве СБА.

Разам з тым у рабоце камсамольскіх арганізацый факультэтаў ёсць шэраг характэрных недахопаў. На нізкім узроўні арганізавана правядзенне палітінфармацый. На абодвух факультэтах практычна бяздзейнічаюць штабы «Камсамольскага пражэктара». Не

на належным узроўні вядзецца работа ў інтэрнатах: дрэнна аформлена чытальная зала ў журналістаў, сталі сістэматычнымі непарадкамі на 6 і 7 паверхах, часта зрываюцца дзяжурствы. Не спраўляецца са сваімі абавязкамі старшыня студсавета Г. Ляхаў. У інтэрнаце № 3, дзе жывуць студэнты-радыёфізікі, не аформлены ленынскі пакой, няма графіка дзяжурстваў, ніводнага стэнда на паверхах. Пакой часта знаходзіцца ў антысанітарным стане.

Камітэтам камсамола патрэбна актывізаваць сумесную работу з кафедрамі грамадскіх навук, штогод праводзіць сумесныя пасяджэнні.

Шмат недахопаў і ў арганізацыі работы ФГП. Так, А. Грышкевіч, адказная за ФГП на журфаку, нягугл не правяла сёлета набору слухачоў на першы год навучання.

Няма сістэмы ў арганізацыі работы па маральна-эстэтычнаму выхаванню моладзі. Недастаткова выкарыстоўваюцца на факультэтах магчымасці музея універсітэта.

У камсамольскай арганізацыі універсітэта ў гэтым месяцы праходзіць палітзалік, у маі пройдуць злёты СБА і ўдзельнічаў Усесаюзнага паходу моладзі па месцах баявой і працоўнай славы савецкага народа. Падрыхтоўку да гэтых знамянальных падзей, адзначыла А. Нежавец, мы павінны актыўна выкарыстаць для паляпшэння ідэалагічнай і масава-палітычнай работы. Гэта наш камсамольскі абавязак.

У спрэчках па дакладу выступілі У. Максімкоў — студэнт факультэта радыёфізікі і электронікі, А. Самуйлін — намеснік сакратара камітэта камсамола гістфака, А. Чарапавіцкі — сакратар камітэта камсамола журфака, І. Супрановіч — студэнтка філфака, У. Дарохін — камандзір апэратыўнага камсамольскага атрада дружыннікаў універсітэта. На пленуме выступілі таксама сакратар партыйнага камітэта М. І. Дзямчук і старшыня студэнцкага прафкома А. Д. Кішкевіч.

Пленум разгледзеў некаторыя арганізацыйныя пытанні.

В. ЮР'ЕЎ,

член прэс-цэнтра камітэта камсамола універсітэта.

ПАД ТАКІМ загалюкам у газеце за 1 сакавіка гэтага года быў змешчаны крытычны артыкул нашага спецыяльнага карэспандэнта. Ён быў падрыхтаваны па выніках сумеснага рэйду партыйнага камітэта ўніверсітэта і рэдакцыі газеты «Беларускі ўніверсітэт». Матэрыял адлюстроўваў заклапочанасць членаў камісіі станам нагляднай агітацыі на ўсіх факультэтах.

Выступленне газеты не засталася незаўважаным у партыйных бюро, камітэтах камсамола і дэканатах факультэтаў. Сёння мы змяшчаем афіцыйныя рэагаванні кіраўнікоў гэтых арганізацый.

У. І. МІКУЛОВІЧ, сакратар партбюро факультэта радыёфізікі і электронікі:

«Факты, выкладзеныя ў газеце ў адносінах факультэта, сапраўды мелі месца.

Загадчыку кафедры фізічнай электронікі А. А. Лабудзе, партгрупоргу той жа кафедры А. А. Андрэву ўказана на неабходнасць больш строгага кантролю за станам і своєчасовым абнаўленнем нагляднай агітацыі на кафедры.

Партыйным бюро распрацаваны канкрэтныя прапановы і рэкамендацыі па абнаўленню нагляднай агітацыі. У сучасны момант такая работа праводзіцца на ўсіх кафедрах і на факультэце ў цэлым».

В. Г. ЦІХІНЯ, дэкан юрыдычнага факультэта:

«Дэканат юрыдычнага факультэта паведамляе, што крытычны артыкул «Кантрасты, нюансы...» і выказаныя заўвагі ў адносінах стэнда кафедры крымінальнага права разглядаюцца на нарадзе дэканата. Сапраўды, на працягу 2—3 дзён на гэтым стэндзе не было назвы кафедры, выкананай з пенапластавых літар. Яны былі сарваны невядомым зламыснікам. Аднак зараз назва кафедры адноўлена. На гэта патрабавалася толькі 2—3 дні. Цяпер стэнд знаходзіцца ў здавальняючым выглядзе.

Для больш дзейснага кантролю за станам нагляднай агітацыі на факультэце ўстаноўлена трохзмёнае дзяжурства студэнтаў: на стаячых з 8 да 14 гадзін і з 14 да 19, а на вярчальных аддзяленні з 19 да 22 гадзін 30 хвілін».

А. КАЎЗУНОВІЧ, сакратар камітэта камсамола юрыдычнага факультэта:

«Камітэт камсамола юрыдычнага факультэта абмеркаваў крытычны карэспандэнцыю «Кантрасты, нюансы...» Факты, выкладзеныя ў адносінах нацыянальнай газеты «Яго вялікасць другі курс» пацвердзіліся. Адказным за сектар друку Г. Сніцінай і В. Бухарынай зроблена заўвага і ўказана на неабходнасць больш сур'ёзных адносін да выпуску нацыянальнай газеты і нагляднай агітацыі».

камсамольскага даручэння. Яна вызвалена ад пасады рэдактара. Новым рэдактарам выбраны студэнт А. Даражынскі. У сучасны момант выйшаў чарговы нумар газеты».

Ю. Л. КАЗАКОЎ, сакратар партбюро гістарычнага факультэта, А. П. ІГНАЦЕНКА, член партбюро, адказны за наглядную агітацыю:

«У аднас на заўвагі ў адрас гістарычнага факультэта, выка-

у сувязі з п'яцідзесяцігоддзем геаграфічнага факультэта, юбілей яго будзе адзначацца ў кастрычніку гэтага года, заканчваюцца работы па афармленню кафедральных стэндаў з улікам матэрыялаў апошніх пастаноў партыі і ўрада».

На трэцім паверсе геаграфічнага факультэта вывешаны новыя малюнікі стэнда, прысвечаны 40-годдзю вызвалення саўвечнай Беларусі ад гітлераўскіх захопнікаў «Ніхто не забыты, нішто не забыта». Абноўлена дошка «Супрацоўнікі факультэта — удзельнікі Вялікай Айчыннай вайны».

АД РЕДАКЦЫІ.

Што б хацелася дадаць да гэтых адказаў. Першае, тое, што не ўсе партыйныя бюро даслалі свае водгукі ў рэдакцыю. Праігнаравалі (другога слова тут не падбярэш) крытыку з боку рэйдавай брыгады партыйнага камітэта ўніверсітэта кіраўнікі партарганізацый філалагічнага факультэта, факультэта журналістыкі, біялагічнага і фізічнага факультэтаў. Такія адносіны да пытанняў, што датычаць сродкаў нагляднай агітацыі з боку факультэцкіх партбюро, выклікаюць, і нават не зусім лёгкае, здзіўленне. Само па сабе напрошваецца пытанне: калі партбюро «няма часу» займацца ўдасканаленнем сродкаў нагляднай агітацыі і прапаганды, то хто ж на факультэтах вырашае гэтыя задачы, з каго спытаць за недахопы?

У адрас факультэта прыкладной матэматыкі і хімічнага факультэта ў карэспандэнцыі не выказана ніякіх заўваг. Магчыма, гэта і дало падставу сакратарам партбюро гэтых факультэтаў успрыняць матэрыял, як кажучы, на ўроўні дыфініцыі. Інакш кажучы — прынялі да ўвагі, і не болей.

Аўтар матэрыялу не ставіў сваёй мэтай рабіць аналіз стану спраў, параўноўваючы факультэты паміж сабой. Маўляў, так: у тых, пра каго напісана — бага, а ў тых, пра каго не ўспомнілі — бедна. На жаль, выдатна нельга пакуль што паставіць нікому.

ПРАВЕР

Больш як 200 чалавек налічвае зводны аператыўны камсамольскі атрад дружніннікаў універсітэта. У гэтым матэрыяле нам хацелася б расказаць аб задачах, якія стаяць перад атрадам, аб формах і метадах яго работы, аб праблемах, якія паўстаюць перад камсамольцамі — членамі АКАД.

У НАС ІСНЮЮЦЬ тры асноўныя кірункі работы. Мы сочым за парадкам у мікра-раёне Паўднёвы Запад, займа-емца цяжкавытоўваемымі падлеткамі, забяспечваем аргані-заванасць у кафэ «Гаўдэамус».

Паглядзім, што робіцца ў кожным кірунку. У падэфны мікра-раён дзяжурныя групы АКАД выяжджаюць тры разы на тыдзень: кожную сераду, пятніцу, суботу. Калі рэйд раённы — то група ў колькасці 15 чалавек, простае дзяжурства — пяці. Але як бывае на самай справе? Возьмем, напрыклад, геаграфічны факультэт. Друго-га, сёмага, семнацатага са-кавіка на патруляванне выхо-дзіла толькі па тры чалавекі, а ў раённым штабе адзначалася, што групы былі з пяці чала-век. Што гэта: зноў «мёртвыя душы»? Праўда, справа іх вы-находнікі — камандзіра атра-да С. Місюка — перададзена для разгляду на перса-нальную камісію.

Але вернемся да патруля-вання. Раней яго праходзіла так: група атрымлівала інс-труктаж ад участковага інспек-тара і... пачыналася дубіра-ванне рэйдаў дружніннікаў. Як і дружніннікі, члены нашых атрадаў «прагульваліся» па яр-ка асветленых вуліцах. Дру-жніннікаў яшчэ суправоджаў міліцыянер, які хадзілі з па-вязкамі. А вось аператыўнікі давяраліся самі сабе. Таму ад-бывалася наступнае: крыху

КАФЕДРА: ЛЮДЗІ І СПРАВЫ

КАФЕДРА БЕЛАРУСКАЙ ЛІ-ТАРАТУРЫ — адна са старэй-шых кафедраў універсітэта. Яна арганізавана ў 1956 годзе на базе кафедры беларускай мовы і літаратуры, заснаванай у 1943 годзе. Выпрацаваны ў той час традыцыі ўзаемазвяз-зі, творчага ўплыву, сацыялі-стычнага спаборніцтва, друж-бы кафедра беларускай літа-ратуры захоўвае з кафедрай беларускай мовы і сёння. Ства-ральнікам кафедры белару-скай літаратуры і яе першым кіраўніком быў прафесар Мі-хаіл Рыгоравіч Ларчанка, які ўзначальваў кафедру на пра-цягу 28 гадоў. Ён, а таксама такія вучоныя філфака, як М. І. Жыркевіч, М. А. Жыдо-віч, І. В. Гутарэў, Ю. С. Пшыр-

коў і іншыя пакінулі глыбокі след у развіцці навукі ў нашай рэспубліцы.

Іх паслядоўнікамі на кафед-ры сталі І. Я. Навуменка, за-раз віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук БССР, прафесары А. А. Лойка, С. Х. Алексан-дровіч, дацэнты Д. Л. Бугаёў, В. В. Казлова, К. Р. Хромчан-ка, М. Б. Яфімава, У. А. Нау-мовіч, В. П. Рагойша, І. М. Ключановіч, якія ўнеслі вялі-кі ўклад у распрацоўку праб-лем літаратуразнаўства. Вялі-кую ролю ў развіцці метадыкі выкладання роднай мовы і лі-таратуры адыгралі вучоныя-ме-тадысты М. І. Жыркевіч, К. І. Шапалевіч, Л. А. Царыноў, В. А. Лашкевіч. Традыцыі ста-рэйшага пакалення плённа на-

следуе і ўносіць свой уклад у вырашэнне актуальных праблем літаратуразнаўства маладое па-каленне выкладчыкаў кафед-ры — Т. І. Шамякіна, Л. К. Тара-сюк, А. М. Шыловіч, В. К. Ка-ратай, Л. А. Ламека, В. В. Ка-ладзінскі, Л. У. Карпава.

Той факт, што калектыў на працягу дзвюх пяцігодак займае першае месца ў сацыялістыч-ным спаборніцтве сярод іншых кафедраў факультэта, гаворыць сам за сябе. Воліт работы ка-федры надзвычай вялікі. Ска-заць нават аб тым, што зробле-на кафедрай толькі ў апошні

ТРАДЫЦЫЯМ

час, проста немагчыма. Я хачу звярнуць увагу на захаванне і развіццё традыцый, якія адыгралі значную ролю ў тым, што кафедра лідзіруе ў сацыя-лістычным спаборніцтве.

Адной са старэйшых трады-цый кафедры з'яўляецца цес-ная сувязь з літаратурным му-зеем імя Янкі Купалы. Паста-янныя кантакты аказваюць уп-лыў на сумесную распрацоўку актуальных праблем сучаснага літаратуразнаўства, на эфектыў-насць выкарыстання навуковага патэнцыялу.

Традыцыяй кафедры сталі і выязныя пасаджэнні ў шко-лах Мядзеля, Салігорска, Сло-німа, на якіх абмяркоўваюцца падручнікі па гісторыі белару-скай літаратуры, праводзяцца кансультацыі для сваіх былых выпускнікоў, вылучаюцца іх во-пыт работы, улічваюцца заў-вагі і прапановы. Членамі ка-федры выдадзены шэраг пад-ручнікаў для сярэдняй школы.

Выдатнай традыцыяй кафед-ры з'яўляецца і тая асаблі-васць, што шэраг яе членаў уваходзіць у састаў Саюза пісьменнікаў БССР. Гэта Н. С. Гілевіч, А. А. Лойка, С. Х. Александровіч, В. П. Рагойша, К. Р. Хромчанка, Л. К. Тара-сюк, Т. І. Шамякіна.

Гэта сувязь уплывае як на ўдасканаленне вучэбнага пра-цэсу, так і на развіццё навуко-ва-даследчай і грамадскай ра-боты. Асобна хочацца падкрэ-сліць традыцыю кафедраў ў вы-вучэнні і збору вуснай народ-най творчасці і ролю ў гэтай справе прафесара Н. С. Гіле-віча. Дзякуючы яго старанням і пад яго кіраўніцтвам быў вы-дадзены шэраг твораў, якія ат-рымалі высокую ацэнку кры-тыкаў і з'яўляюцца вялікім

укладам у развіццё сучаснай фалькларыстыкі.

Кафедра беларускай літа-ратуры штогод прымае актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правя-дзенні традыцыйнага купалаў-скага злёту студэнтаў у Вязь-цы, з'яўляецца ініцыятарам і арганізатарам шматлікіх літа-ратурных вечароў, прысвечан-ных жыццю і дзейнасці бела-рускіх пісьменнікаў і пісьмен-нікаў народаў СССР, арганізуе сустрэчы з замежнымі пісь-меннікамі, якія наведваюць Мінск. Адной з апошніх была сустрэча з Героем Сацыялі-стычнай Працы, народным пісь-меннікам БССР Іванам Шамякі-ным.

Галоўная прычына поспеху дзейнасці кафедры — у яе лю-дзях, у дружным калектыве, у добразычлівым мікраклімаце...

Вольга Васільеўна КА-ЗЛОВА, загадчыца ка-федры, заслужаны ра-ботнік вышэйшай школы.

Яна з тых людзей, якіх назы-ваюць душа-чалавек, а студэн-ты дабавяць яшчэ і слова «свой». Так казалі пра гэту жанчыну яе калегі па працы. І сама я ўпэўнілася ў гэтым у час нашай першай сустрэчы.

У той дзень было пасаджэн-не кафедры. На ім гаварылася аб тым, што ўжо зроблена і што патрэбна зрабіць. Я бачы-ла, як уважліва яна слухала кожнага выступаючага, і кожны ёй гаварыў і жадаў гаварыць. Таму што яна ўмее слу-хаць.

Вельмі добра сказала аб Вользе Васільеўне выкладчыца Т. І. Шамякіна:

— Ведаеце, ёсць людзі, да

СЯБЕ СПРАВАЙ

прытаміўшыся, яны здымалі павязкі і, калі на вуліцы цёпла, уладкоўваліся на якую-небудзь лаўку або ў пад'езд, калі на лаўцы сядзець было халаднавата. Цяпер мы атрымалі карту асабліва «напружаных» кропак раёна, у якіх часцей за ўсё адбываюцца парушэнні правапардку. Распрацаваны спецыяльныя маршруты, якія ўключаюць у сябе па 6—7 кропак, дзе патрулюючай групе патрэбна будзе абавязкова адзначыцца. Тады знікне «прахалоджанне», аператыўнікі перастаюць дубліраваць дружнынкаў.

Важны напрамак намаганняў АКАД — выправанне непаўналетніх і папярэджанне правапарушэнняў сярод іх. Ні для каго не сакрэт, што большасць падлеткаў, якія стаяць на ўліку, — з няўдачных сем'яў, у асноўным ім па шаснаццаці-семнаццаці гадоў. А як да гэтага часу прызначалі шэфам? На хімічным факультэце гэта было прыкладна так: прыйшоў камандзір факультэцкага аператыўнага атрада Ю. Лычкоўскі і заявіў: «Ты, ты і ты будзеце шэфамі». І ўсё. Рашэнне канчатковае і абскарджанню не падлягае. Камандзір нават не даведаўся, па колькі гадоў гэтым шэфам. Мяркуючы самі, хто на каго можа хутэй аказаць уплыў, калі ў «цяжкага» падлетка рост 180 см, вага 90 кг... У яго арсенале — багаты набор ведаў і навыкаў, выпрацаваных вуліцай. А яго педагог, здараецца, не ведае не толькі сваіх правоў, а нават і абавязкаў. Цяжка не прывесці радкі з «Дзённіка шфа» (ёсць такая форма справаздачнасці). Запіс ад 12 кастрычніка 1982 года: «Прычына наведвання: паход у кіно. Вынікі: прагледзелі фільм «Падзенне Кандора». Вывад: павышэнне культурнага ўзроўню падлетка». А апошнюю рысу пад та-

кой шэфскай работай падводзіць запіс, зроблены праз тры месяцы: «Затрыманы ў час правапарушэння». Таму мы лічым неабходным арганізаваць вучобу членаў аператыўных атрадаў (першыя заняці адбудуцца 19 красавіка ў 433-й аўдыторыі галоўнага корпуса). Нядаўна давалася чуць такія словы:

— Ну, бачу я, што парушае, а як да яго падыходзіць, калі адразу відаць, што хуліган разоў у дзесяць мацнейшы за цябе? Паглядзіш і адыдзеш, а вось каб валодаў хаця б некалькімі прыёмамі... Сапраўды, без падрыхтоўкі не так лёгка сутыкнуцца твар у твар з парушальнікам. У многіх АКАД горада існуюць спецыяльныя секцыі. У нашым універсітэце такой пакуль няма... Але ўсё робіцца, каб падрыхтоўку аператыўнікаў арганізаваць.

Некалькі слоў аб дысцыпліне. Кожны разумее, што ніводнае пачынанне не будзе без яе паспяховым. Таму мы вырашылі арганізаваць у атрадзе аддзел, які будзе сачыць за выкананнем усіх распараджэнняў, патрабаванняў, за правільнасцю загадаў камандзіраў факультэцкіх аператыўных атрадаў. Распрацаваны і метады заахвочвання аператыўнікаў. Так, бачаць аператыўнага атрада, які па выніках года зойме першае месца, атрымае турыстычную пущу ў Любы горад СССР, другое — у Любы горад БССР, трэцяе — экскурсію ў музей крміналістыкі.

Вось такія ў нас планы, задумкі. Спадзяёмся, што нам удалося зацікавіць работай АКАД і цябе, наш паважаны чытач.

В. ДАРОХІН,
камандзір АКАД
універсітэта,
А. ЛЯЛЮК,
камісар АКАД універсітэта.

ТАДЫ, КАЛІ сорак сёмы аўтобус будзе імчаць вас да канечнага прыпынку «Філіял БДУ», вы яшчэ здалёк убачыце шматпавярховыя карпусы. Безумоўна, позірк прыпыніце на адной з галоўных пабудов — інтэрнаце, які ў студэнцкім лексіконе вобразна называюць «дом на пяць гадоў». Як жа ідуць справы ў гэтым доме! Ці кожны яго жыхар адчувае сябе ўтульна? З жаданнем атрымаць адказ на гэтыя пытанні рэйдавая брыгада ў саставе дырэктара студэнцкага гарадка Я. М. Шабановіча, намесніка старшыні студэнцкага прафкома па жыллёва-бытавым пытаннях П. І. Лапцёнка і карэспандэнта газеты «Беларускі ўніверсітэт» А. МАТУСЕВІЧ, пабывала ў інтэрнаце № 3.

ЛІМІТ... НА ГАСПАДАРА

ВЕЛЬМІ СУМНАЯ карціна інтэрнацкага жыцця адкрылася перад вачыма. Радыефізікі і біёлагі жывуць, як кажуць, на адзін манер. Радыефізікі, напрыклад, лічаць, што калі ўсе чатыры ложка будучы стаяць як у звычайным інтэрнаце, то ў пакоі ўсё не застаецца месца для палёту думак. І таму выбіраюць «каптымальныя варыянты» — ставяць два ложка адзін на другі. Але, маладыя «вынаходцы», чаму так слаба? Складзі б вы іх усе разам, і паставілі б у адзін вугал і як прынца на гарошыне спалі. І думкам куды б свабодней было, і тады, безумоўна, дадумаліся б да таго, да чаго дафантазіраваліся дзяўчаты з пакоя 1314-б. Яны наогул разабралі ложка і спяць на адных сетках.

А як быць са шклом? У пакоях 1216-б, 1314-б, 1317-а даўно паразбіваны вокны і (на здзіўленне) ніхто не ведае, як гэта адбылося. А ў пакоях 1203, 1313-б, 916-а нават забыліся, што слова такое існуе — «уборка».

Інтэрнат яшчэ і зараз жыве ўспамінамі аб «квялікім перасяленні». Хоць і пачалося яно летам мінулага года, але сляды яго захоўвае яшчэ і гэтая вясяна. Жылі сабе студэнты год

у адным пакоі, каму пашанцавала — і болей. Абжыліся, абсталівалі яго. Як раптам выйшаў загад аб перасяленні. Перасяліліся то як. Але цікавей за ўсіх — супрацоўнікі. Відаць, запрашалі яны да сябе чарадзейныя сілы, бо, напэўна, нямала ж моцы патрабавалася для таго, каб абабраць пакой як ліпку. Бяруць, дзяруць усё: і замкі з шафаў, і ракавіны з туалетаў... карыстаючыся тым прынцыпам, што ў гаспадарцы і кудамет спатрэбіцца. А як будучы жыць тут тыя, хто прыйдзе пасля іх, таварышаў не хвалюе. Ды і адміністрацыя інтэрната, па ўсім відаць, патрэбна больш патрабавальна адносіцца да такіх гора-жыхароў. І быць больш уважлівымі да просьбаў студэнтаў. Як, напрыклад, растлумачыць той факт, што ў большасці пакояў няма плафонаў? Жыллёва-бытавая камісія студсавета неаднаразова звярталася з гэтай просьбай, але просьба прасілася і засталася.

А як адчувае сябе студсавет — орган улады ў інтэрнаце? Калі гаварыць словамі адказнага за жыллёва-бытавую камісію студсавета А. Бауліна, то дрэнна. З тае пары, калі быў аддадзены загад «Улічышы вялікія страты электра-

энергіі ў інтэрнаце, забараніць усім жыхарам карыстацца электраагрэгатывымі прыладамі», прайшло шмат часу, а электрапрыладамі як карысталіся, так і карыстаюцца. А страты электраэнергіі можна было б знізіць і за кошт больш эканомнага выкарыстання яе ў грамадскіх месцах. Зусім мала ўвагі жыллёва-бытавая камісія ўдзяляе і захаванасці сацыялістычнай маёмасці. Узяць хаця б ложка. Пасля стараннага разбору большасць з іх складалі немагчыма. А такая сітуацыя стварылася амаль ва ўсіх пакоях, дзе гаспадарыць радыефізікі і біёлагі. Набліжаецца канец навучальнага года. Час, калі большасць студэнтаў будзе высяляцца з пакояў. Атрымаць пакой адрамантаваны, з устаўленымі шыбамі, цэлымі ложкамі, прыцягнуць да адказнасці вінаватых і прымусяць іх правесці ремонт пакояў за свой кошт — галоўная задача студсавета. Тады і каманданту не давадзецца так часта адчуваць ліміты. Паколькі не так ужо і рэдка здараюцца ў інтэрнаце «ліміты» на ваду і святло на дванаццаты і трынаццаты паверх. З «незапам'ятных» часоў цягнуцца «ліміт» і на радыеўсвязь.

І наогул студсавату патрэбна змяніць карэнным чынам стыль сваёй работы: дзейнічаць больш рашуча, больш патрабавальна адносіцца да работы стараст паверхаў, да кожнага жыхара, смела прымаць рашэнні і аператыўна выконваць іх. Калі, напрыклад, запланавалі фотавыстаўку, якая зараз размешчана ў фале інтэрната, зімой, дык абавязкова зрабіце гэта ў вызначаны час, а не цягніце да вясны. Студсавету вельмі не хапае ініцыятыўнасці нават у такой справе, як аднаўленне нагляднай агітацыі. У фале інтэрната аднавіць наглядную агітацыю патрэбна ў самы бліжэйшы час. Павінен наступіць канец інтэрнацкаму зацішшу, пара студсавету брацца за сапраўдную работу.

ПАМНАЖАЦЦА

голосу ў размове ці то са старэйшымі выкладчыкамі, ці з маладымі, са студэнтамі.

Мы сядзім у калідоры, размаўляем, Вольга Васільеўна ўспамінае свае студэнцкія гады. Цяпер нават ёй самой, выпускніцы філалагічнага факультэта, цяжка паверыць, што ў той час ва ўніверсітэце займалася толькі 300 студэнтаў. Яны імкнуліся жыць разнастайна, весела. Нездарма ж і студэнцкі гімн «Гаўдэамус» пачынаецца словамі: «Будзем веселяцца, пакуль мы маладыя».

Яна сядзіць побач, гэтая цікавая жанчына. Я гляджу ў яе вочы. У іх хочацца глядзець бясконца, таму што, як вызначыў дэкан філалагічнага факультэта А. А. Волк, і скажучы ўсе тыя, хто яе ведае, Вольга Васільеўна Казлова — цудоўны чалавек.

Маргарыта Барысаўна ЯФІМАВА — дацэнт, нязменны партгрупорг кафедры, адказная за мастацкую самадзейнасць, кіраўнік гуртка выразнага чытання.

Па сутнасці гэта было маё першае інтэрв'ю. І я нават крыху разгубілася, калі пачула звычайнае ў такім выпадку: «Ну дык што вас цікавіць у маёй біяграфіі!» Дзе толькі падзелася тая рашучасць, тая ўпэўненасць, з якой пераступала парог яе кватэры. Але вочы гаспадыні глядзелі добра, прыветліва і, здавалася, яны ўсё разумелі. Маргарыта Васільеўна запрасіла мяне ва ўтульны пакойчык. І першае, што мяне

якіх прыцягвае, нібы магнітам. І не толькі хочацца звярнуцца за якой-небудзь дапамогай, парадай. Не! Проста нейкая ўнутраная сіла падштурхоўвае. Сама не ведаеш чаму, а хочацца бачыць гэтага чалавека. Вольга Васільеўна — такі чалавек. За ўвесь час выкладання на кафедры я так прывыкла да Вольгі Васільеўны, што нават не магу ўявіць сабе, каб побач не было гэтай прастай і сціплай жанчыны.

Вольга Васільеўна Казлова на кафедры з 1951 года, дзесяты год з'яўляецца яе загадчыцай. Ды не проста загадчыцай, а чалавекам, які заўсёды можа дапамагчы маладзейшым, параіць, заўсёды гатова адстойваць інтарэсы сваіх падначаленых. Яна ніколі не павысіць

уразіла, гэта колькасць кніг. Яны былі ўсюды: і на стале, і ў секцыях, і на паліцах.

— Ужо і ставіць іх няма куды, і месца шмат займаюць, — як бы ўгадвае мае думкі жанчына, — але я не ўяўляю без іх свайго жыцця, кожную хвіліну патрэбна нешта выпісаць, знайсці, правесці...

Літаратура — галоўнае захапленне Маргарыты Барысаўны. Для яе гэта і праца, і патрэба душы. А яшчэ Маргарыта Барысаўна вельмі любіць дзяцей. Можна таму тэмай яе першай манаграфіі і многіх іншых, ужо пазнейшых работ, з'яўляецца тэма беларускай дзіцячай літаратуры. Гэта — асноўны профіль даследаванняў дацэнта кафедры беларускай літаратуры М. Б. Яфімавай.

біцца з агеньчыкам, з натхненнем. І хочацца працаваць так, каб твая праца пакінула найбольшы рэзананс у сэрцах людзей. Люблю таксама глядзець балет, слухаць музыку, асабліва арган. А вольную хвіліну аддаю спорту.

Праўда, якім відам спорту займаецца Маргарыта Барысаўна, так і не прызналася, сказала: «Няхай гэта будзе маёй маленькай тайнай».

...Вярталася ад яе позна ўвечары. Настрой быў як ніколі ўзняты. У па-вясноваму неспакойнай Свіслачы адлюстроўваліся рознакаляровыя літары. Іх мільгаценне нагадвала нейкую цудоўную хвалявую музыку. А ў руках былі дзве кніжкі з подпісам аўтара: «На памяць аб першым інтэрв'ю»...

Алег Антонавіч ЛОЙКА, доктар філалагічных навук, прафесар, кіраўнік літаратурнага аб'яднання «Узлёт».

— Членамі нашага аб'яднання з'яўляюцца студэнты розных факультэтаў: філалагічнага, юрыдычнага, гістарычнага як дзённай, так і завочнай форм навучання. У гэтым годзе рыхтуецца да друку новы зборнік пад назвай «Вусны». У яго ўвойдуць лепшыя вершы членаў нашага аб'яднання.

— Члены аб'яднання, як Вы казалі, — пачынаючыя паэты. Але ці можна ўжо сёння назваць прозвішчы некаторых, найбольш таленавітых?

— Безумоўна. Вось, напрыклад, цяперашнія чацвёртакурснікі філфака Сяргей Кавалёў, Валянціна Місюк, Сяргей Чыгрын. Звяртаюць на сябе ўвагу вершы Ірыны Сабачэўскай, Іны Яцухна. Да нас прыйшло моцнае папаўненне першакурснікаў, такіх, як Алена Старажава, Жанна Паходня, Міраслаў Адамчык.

— Алег Антонавіч, некалькі слоў пра беларускую сучасную паэзію наогул. Што павялілася новага?

— Мiane вельмі радуе тое, што ў апошні час, пасля некаторага, калі можна так сказаць, застою, у беларускай паэзіі назіраецца пад'ём, прычым значны. Гэта тлумачыцца тым, што прыйшло новае папаўненне паэтаў. Прыемна і тое, што ў апошні час сусор'е беларускіх паэтаў папоўнілі жанчыны.

Кафедра: людзі і справы. Ад людзей залежыць плён агульных спраў. Агульныя плённыя справы «будуюць» людзей...

М. КАРЫШКА,
Т. ГРЫДЗЮШКА,
І. КЕЗІК,
студэнты факультэта
журналістыкі.
Фота **С. Плытківа.**

СВЯТА ПРАЦЫ

КАЛІ ў гэтую прыгожую веснавую пару прайсці праз вестыбюль галоўнага корпуса ўніверсітэта недзе пасля дзвюх гадзін дня, нельга не заўважыць вялікі натоўп студэнтаў у рознакаляровых вопратках, будапрадзінскіх спячоўках. Дзяўчаты мільгаюць хусцінкамі, хлопцы збіраюцца гуртам і нешта абмяркоўваюць. Але праходзіць

некалькі хвілін, і вестыбюль пусцее — студэнты накіроўваюцца на суботнік, на святыя працы...

НА ЗДЫМКАХ: зменны майстар 5-га участка Мінскага метрапалітэна А. Шульга вязе чарговую групу студэнтаў (на гэты раз філолагаў) на месца работы; на суботніку — праца ударная. Фота У. БЕРАЖКОВА.

СПОРТ

СПОРТ

НА ШЛЯХУ — «СПАРТАК» І «ГАРЫЗОНТ»

СТАРТАВАЎ кубак БССР па баскетболу. У ім прымаюць удзел усе мацнейшыя калектывы рэспублікі, у тым ліку і жаночая каманда нашага ўніверсітэта. Прэтэндэнтамі на выхад у фінал называюць «Гарызонт», ІФК (Мінск), «Сож» (Гомель), «Спартак» (Віцебск) і БДУ.

Спачатку калектывы праводзяць гульні па алімпійскай сістэме — прайграўшы выбывае. Прычым два матчы праходзяць на полі саперніка, а два — «дома». А затым па дзве лепшыя каманды ад дзвюх зон разам са зборнай школьніц рэспублікі складаюць фінальную групу.

Першыя свае матчы мы правялі ў Брэсце з камандай мясцовага педінстытута. Нашы дзяўчаты лёгка дабіліся перамог — 84:54, 82:49. 21 красавіка ў семнаццаць гадзін і 22-га ў адзінаццаць гадзін у спартыўнай зале галоўнага корпуса адбудуцца паўторныя гульні. Практычна мы забяспечылі сабе выхад у наступны круг, дзе сустрэнемся з віцебскім «Спартак», які ў Мінску двойчы «разграміў» БПІ. «Спартак» — сярэбраны прызёр мінулага чэмпіяната БССР, але мы раней не раз выйгралі ў яго, таму спадзяёмся на поспех і цяпер. Пераможца гэтага матча выйдзе ў фінальную групу. Другой камандай ад нашай зоны хутчэй за ўсё будзе «Гарызонт», за якую выступаюць баскетбалісткі асноўнага саставу — удзельніцы чэмпіяната СССР, бронзавыя прызёры VIII летняй Спартакіяды народаў СССР.

Хочацца спадзявацца, што аматары спорту прыйдуць на нашы матчы і мы адчуем іх гарачую падтрымку.

В. ШХІНЬЯН,
трэнер каманды.

ПАТРАБУЕ ВЫРАШЭННЯ

ТАКУЮ «карусель закруцілі» шашысты, што да апошняга тура было незразумела, хто ж стане прызёрам. Усе каманды, акрамя журфака, прэтэндавалі на ганаровае месца. І вось падведзены вынікі, пакладзена на паліцу справядзача, і разумееш, што першынство было сумным. Каманд удзельнічала ўсяго шэсць. Здзіўляешся, няўжо няма шашыстаў на іншых факультэтах і студэнты не гуляюць паміж сабой у цудоўную рускую гульню? Ёсць, але палажэнне аб правядзенні спартакіяды ўніверсітэта не стымулюе да актыўнага ўдзелу ўсіх. Не, на спартсменаў не наваляваюцца суровыя абмежаванні, зусім наадварот. У палажэнні гаворыцца: «Агульнае месца факультэта ў спартакіядзе вызначаецца колькасцю набраных ачкоў у заліковых відах і падзеленай на каэфіцыент». На вошта тады біяфаку, геафаку,

юрфаку, філфаку ўдзельнічаць у турніры па шашках, калі яны не зоймуць тут высокага месца.

Зразумела; факультэтам становіцца некалькі лягчэй — не трэба выступаць каманды на ўсе віды. Але не думаю, што гэты пункт у палажэнні выйгрышны. У што ператвараюцца ўніверсітэцкія спаборніцтвы цяпер? Спаборнічаюць усяго некалькі каманд. І таму становіцца сумна за шашкі, у якія можа гуляць кожны.

Тое ж самае можна сказаць і аб вольнай барацьбе. У спаборніцтвах прыняло ўдзел пяць факультэтаў. Прыводзім турнірную табліцу (ацкі, якія стаяць побач з факультэтамі,

ПЕРАМОЖЦЫ КОНКУРСУ

«СПАРТЫЎНАЕ ПЯРО»

ПАДВЕДЗЕНЫ вынікі конкурсу насценных спартыўных газет факультэтаў, які праводзілі рэдакцыя газеты «Беларускі ўніверсітэт» і спартыўны клуб.

Першае месца прысуджана насценнай газеце «Віраж», органу спортбюро факультэта журналістыкі (рэдактар Л. Хракоўскі). Другое месца заняла насценная газета «Буравеснік» — орган спортбюро факультэта радыёфізікі і электронікі (рэдактар В. Мілютка). Трэці прыз прысуджаны фотагазетам геаграфічнага факультэта (рэдактар А. Вялікаселец).

Журы віншуе лаўрэатаў і жадае ім далейшых творчых поспехаў!

ідуць у залік спартакіяды):

шашкі	в.-барацьба
фізфак	180
ФПМ	150
радыёфізікі і электронікі	120
хімфак	90
мехмат	80
журфак	70
юрфак	—
геафак	—
гістфак	—
	183
	133
	197
	108
	45

Кафедры фізвыхавання і спорту і спартыўнаму клубу варта падумаць над пастаўленым пытаннем пры распрацоўцы новага палажэння аб правядзенні спартакіяды.

І. УЛАДЗІМІРАЎ,
наш кар.

ЗАПАВЕТНЫЯ РУБЯЖЫ

ДА СТАРТУ застаюцца лічаны секунды. Спартсмены настрайваюцца на барацьбу, яшчэ і яшчэ раз у думках прабягаюць кожны метр знаёмай да драбніц дыстанцыі кросу: «Тут патрэбна набраць хуткасць, на гэтым участку можна расслабіцца, а потым...»

Стрэл стартавага пісталета абарваў роздумы. Цяпер — толькі наперад. У лідэры адразу ж выходзяць два спартсмены — сябры па вучобе і сапернікі на дыстанцыі Віктар Касцяйкоў і Пётр Курышка.

...Залаты медаль за веды, атрыманы па выніках дзесяцігодкі, адкрываў перад Віктарам магчымасці шырокага выбару. Ён выбраў хімію. Прафіліруючы экзамен здаў на выдатна і стаў студэнтам хіміфака. Тут ён пазнаёміўся з Герардам Маскаленкам, першапраходцам — лёгкаатлетам. Хлопцы разгаварыліся, знайшліся агульныя інтарэсы, і Гера прапанаваў Віктару сур'ёзна заняцца спортам.

Восенню Віктар прыйшоў у лёгкаатлетyczną секцыю. Пабыўаў на адных занятках, на другіх, але хутка, як гэта бывае з першакурснікамі, вучоба захапіла ўсяго яго. Цяпер толькі зрэдку «наведваў» ён секцыю, хоць трэнер Віктар Якаўлевіч Шпігаў даў яму зразумець, што здольнасці лёгкаатлета ў яго ёсць.

Прайшоў яшчэ год. Віктар жыў у інтэрнаце, перад вокнамі якога быў стадыён. Вабіла да сябе бегавая дарожка,

і неадольнае жаданне трэніравацца вярнула Віктара ў секцыю. Паспяваў даводзіцца зараз усюды: і за студэнцкай партай (Віця вучыцца толькі на выдатна), і на трэніроўках. А яшчэ хочацца паспець схадзіць у кіно, пачытаць цікавую кнігу, пахвалівацца ля тэлевізара за мінскае «Дынама».

У мінулым годзе на зімовым першынстве ўніверсітэта Касцяйкоў заняў другое месца на дыстанцыі 1000 метраў, а праз паўгадзіны выйшаў на старт эстафеты. Для яго наогул не існуе слоў «не магу», «стаміўся»... Ён заўсёды там, дзе цяжэй. Вось і ў эстафеце самы цяжкі этап — першы. Значыць, бегчы яго будзе Віктар. Чаму? Таму што надзейны ён, чалавек і спартсмен. Вось і ставіць яго каманда наперад.

Калі Віктар прыехаў на практыку ў школу-інтэрнат імя Ахрэмыча, вучні хадзілі за ім гуртам, шчыра дзялілі з ім свае радасці і смутак. Не выпадкова Касцяйкоў адчувае сваё прызвание да педагогікі, звязанае з ёю будучыню. І яшчэ ёсць у Віктара заповітныя рубяжы ў спорце, але іх ён, засаромеўшыся, не стаў называць. За яго сказалі сябры: «Нарматыў майстра спорту. Віктар абавязкова выканае яго». Кандыдатам у майстры спорту ён ужо стаў.

А. ДАНІЛЬЧАНКА,
студэнтка факультэта журналістыкі.

СПОРТ

СПОРТ

**БЕЛАРУСКИ
УНІВЕРСИТЕТ**

19 красавіка 1984 г.

Ордэна Працоўнага Чырвонага
Сцяга друкарня выдавецтва
ЦК КПБ.

АТ 10188

Зак. 689

220080, МІНСК-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ГЕАГРАФІЧ-
НЫ КОРПУС, п. 3.

ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар

В. П. ВАРАБ'ЁЎ